

Dış Ticaret Dengesi

Eylül 2020

İhracat
Aylık

16,9

İthalat
Aylık

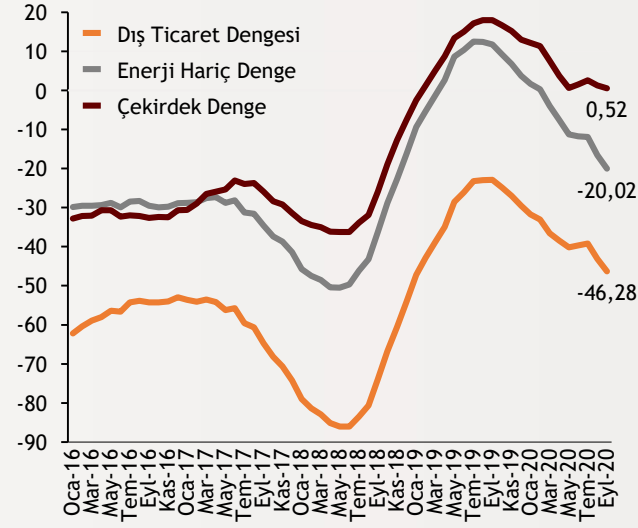
20,84

Dış Ticaret Açığı
Aylık

4,83

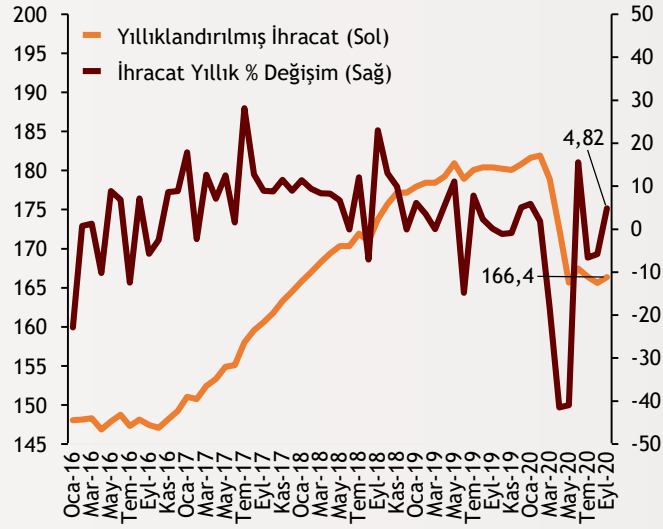
Şekil.1 Dış Ticaret Dengesi

Yıllıklandırılmış - Milyar Dolar

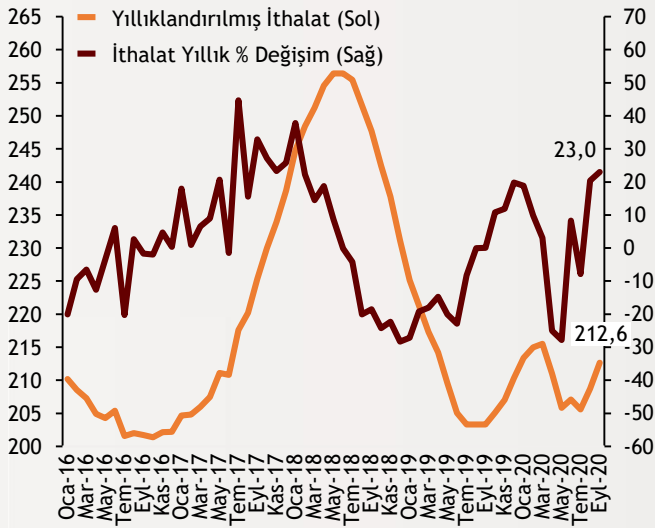
Şekil.2 İhracat Verileri

Milyar Dolar (Sol) - Aylık Veri Yıllık % Değişim (Sağ)

Şekil.3 İthalat Verileri

Milyar Dolar (Sol) - Aylık Veri Yıllık % Değişim (Sağ)

Eylül ayında ihracatın hız kazanmasıyla dış ticaret açığında aylık sınırlı toparlanma yaşansa da dış ticaret dengesinde bozulma trendi sürüyor. Geçtiğimiz ay ihracat ile ithalat arasındaki makasın açılmasıyla dış ticaret açığı 6,28 milyar dolara ulaşmıştı. Eylül ayında ise ticaret açığı yıllık %129,6 oranında artarak 4,83 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu dönemde ihracat yıllık bazda %4,8 artışla 16,9 milyar dolar olurken ithalat %23 arttı ve 20,84 milyar dolar olarak kayda geçti.

alBaraka
BANKNOT

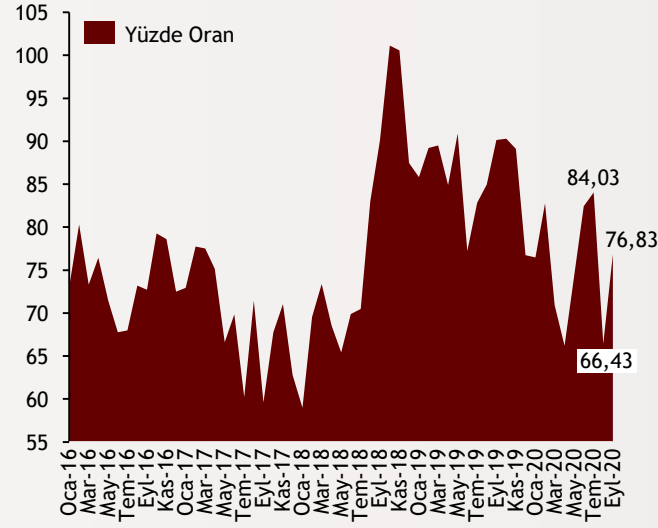
Beklentilere paralel olarak ihracat tarafındaki toparlanma, dış ticaret dengesini olumlu yönde destekledi. Ekonomideki hareketliliğin görece artmasıyla ihracattaki düşüş frenlendi ve 12 aylık kümülatif ihracat 166,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Eylül'de «kötünün iyisi» olarak nitelendirebileceğimiz bu ihracat görünümünde döviz kurunun da etkisinin olduğunu söylemek mümkün. Buna paralel olarak gelecek dönemlerde de kur kaynaklı ihracat büyümesi görülebilir ve bu sayede ticaret açığı desteklenebilir.

alBaraka
BANKNOT

Ekonomideki canlanma ve iç talepteki artış ile birlikte Eylül'de ithalatta yıllık %23 oranında artış yaşandı. Yıllıklandırılmış ithalat, yukarı yönlü hareketini sürdürerek 212,6 milyar dolar ile pandemi öncesi seviyesine ulaştı. Döviz kurundaki hareketliliğin ve kredi koşullarındaki sıkışmaların gelecek aylarda ithalat kalemini olumsuz etkilemesini bekliyoruz. Ağustos ayında olduğu gibi Eylül ayında da altın ithalatı, manşet ithalat rakamlarına damga vurdu. Eylül'de altın ithalatı, yıllık %221,2 artış yaşadı.

Şekil.4 İhracatın İthalatı Karşılama Oranı

Yüzde Oran

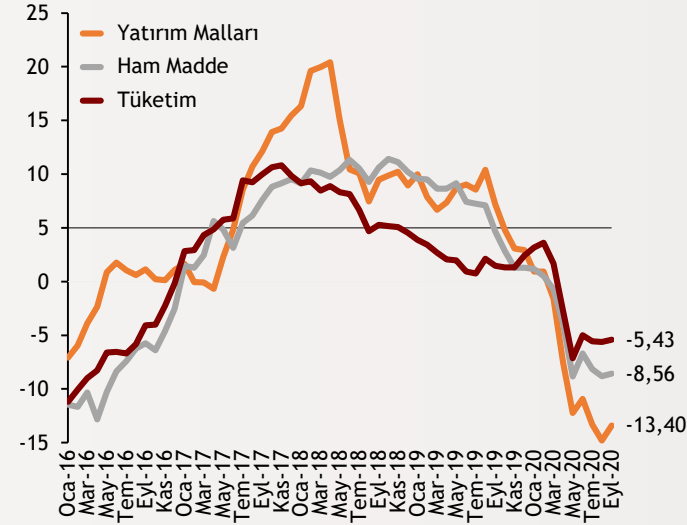

Döviz kuruyla yakından ilişkili bir ticaret göstergesi olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, Ağustos'taki düşük seviyesinden 10,4 puan yükselerek %76,8 oldu. Ağustos verilerinde 4 milyar dolarlık altın ithalatı öne çıkmıştı. Eylül'de de altın ithalatı 3,4 milyar dolar olarak gerçekleşse de döviz kurunun artış hareketi, ihracatın ithalatı karşılama oranının yükselmesini sağladı. Enerji dışı açık da aynı dönemde yıllık %32,7 oranında artarak 18,2 milyar dolar oldu.

alBaraka
BANKNOT

Şekil.5 Sektörel İhracat Verileri

Yıllıklandırılmış - Yıllık % Değişim

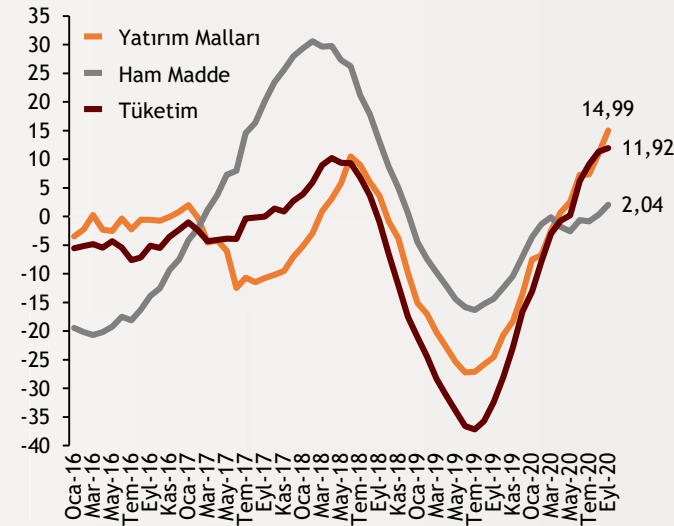

Eylül'de yatırım malları ihracatı yıllık %13,4, ham madde ihracatı %8,6 ve tüketim malları ihracatı yıllık %5,4 oranında daraldı. İmalat sanayinin Ancak Ağustos ayıyla kıyaslandığında ihracatın daralmasının önüne geçildiği görülmektedir. Ticaretin koronavirüs nedeniyle sektöre uğraması ve sonbaharın gelişimiyle gerçekleşen vaka sayısındaki artış sebebiyle ihracatın yıllık bazda pozitif bölgeye geçmesi hızlı bir şekilde gerçekleşmeyebilir.

alBaraka
BANKNOT

Şekil.6 Sektörel İthalat Verileri

Yıllıklandırılmış - Yıllık % Değişim

Kıymetli madendeki talep artışı Eylül ayında da devam etmiştir. Yatırım malı ithalatında bu ay yıllıklandırılmış veride %15,0 büyümeye kaydedilirken tüketim malı ithalatında yıllık değişim %11,9 olarak ölçülmüştür. Ham madde ithalatındaki değişim ise %2,0 olarak gerçekleşti. Son dönemde dış ticaret açığının artmasında ihracattan ziyade ithalatın artışı rol oynamaktadır. İthalatta da kıymetli maden artışı önemli rol oynamaktadır.

alBaraka
BANKNOT

Dış Ticaret Dengesi

Eylül 2020

İhracat

Aylık İhracat

Yıllık Değişim

Yıllık Değişim

Milyon Dolar

%

Milyon Dolar

Motorlu Kara Taşıtları	2249	-1,1	-25
Kazanlar ve Makineler	1588	5,0	76
Örme Giyim Eşyası	922	16,4	130
Elektrikli Makine ve Cihazlar	887	5,2	44
Demir Çelik	731	-8,9	-71
Plastikler ve Mamulleri	644	13,4	76
Örülmemiş Giyim Eşyası	644	13,4	76
Demir - Çelik Ürünleri	591	1,5	9
Kıymetli Maden	493	-19,7	-121
Yenilenebilir ve Sert Kabuklu Meyve	458	0,2	1
Mobilya	366	15,3	49
Mineral Yakıtlar ve Yağlar	363	-46,7	-318

İthalat

Aylık İthalat

Yıllık Değişim

Yıllık Değişim

Milyon Dolar

%

Milyon Dolar

Kıymetli Maden	3548	221,2	2443
Mineral Yakıtlar ve Yağlar	2684	-17,7	-578
Kazanlar ve Makineler	2452	43,6	744
Elektrikli Makine ve Cihazlar	1797	38,5	500
Motorlu Kara Taşıtları	1604	94,8	780
Demir ve Çelik	1363	3,8	49
Plastikler ve Mamulleri	962	1,6	15
Eczacılık Ürünleri	498	26,1	103
Organik Kimyasal Ürünler	489	10,8	48
Tıbbi Aletler, Hassas Optik ve Saat	425	15,3	56
Bakır ve Ürünleri	342	42,7	102
Hububat	275	-5,9	-17

Tahmin ve Beklentiler

Tüm dünyada COVID-19 salgınının etkileri özellikle dış ticaret tarafında kendini göstermeye devam etmektedir. Hacim daralırken ikinci bir dalganın gerçekleşmesi halinde tedarik zincirlerinin çöküşü, bu alandaki geri çekilmeleri de beraberinde getirecektir. Bu yıl dünya büyümesini de düşüren dış ticaret hacminin 2022'ye kadar tam toparlanması beklenmiyor. Türkiye'de Ağustos ayındaki 6,2 Milyar \$'lık dış ticaret açığı Eylül ayında 4,8 Milyar \$'a gerilemiştir. Bu gerilemede Eylül ayına ait ihracat rekoru önemli rol oynamıştır. Ekim ayında döviz kurunun yükselişiyle ithalatta bir gerileme beklense de büyük ticaret ortağımız olan Avrupa'da kısıtlamaların tekrar başlaması ihracatı baskılayan unsurlardan olacaktır.

Teşekkürler...

ekonomikarastirmalar@albarakaturk.com.tr

Ömer Emeç

Baş Ekonomist

oemec@albarakaturk.com.tr

Mustafa Berk Erdal

mustafa.erdal@albarakaturk.com.tr

Lütfullah Bingöl

lbingol@albarakaturk.com.tr

Yavuz Selim İşleyen

yisleyen@albarakaturk.com.tr

Rahime Aybike Çalışkan

rcaliskan@albarakaturk.com.tr

Rumeysa Kurtulmuş

rkurtulmus@albarakaturk.com.tr

Ömer Aydemir

oaydemir@albarakaturk.com.tr

Mehmet Sami Boz

mboz@albarakaturk.com.tr

Burada belirtilen bilgiler güvenilirliğine ve doğruluğuna inanılan kaynaklardan, okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla derlenmiştir. Resmi kaynaklardan alınan bilgilere dayalı yapılan yorumlar ve tahminler, o tarihteki kanımızı yansıtmaktaysa da bu bilgiler, hiçbir şekilde yatırım danışmanlığı faaliyeti olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin kullanılmasından doğabilecek zararlardan dolayı, Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. hiçbir sorumluluk kabul etmez. İşbu rapor içerisindeki bilgilere ait telif hakkı Bankamıza ait olup, üçüncü kişilerce izinsiz kullanılamaz, çoğaltılamaz veya kopyalanamaz.